

Silmu-, Verso- ja Oras-kurssit palveluntuottajien kumppanuustapaaminen

24.10.2023

Ville Rätty
suunnittelija
Kela, etuuksien ja palvelujen
suunnitteluyksikkö,
kuntoutuspalvelujen ryhmä

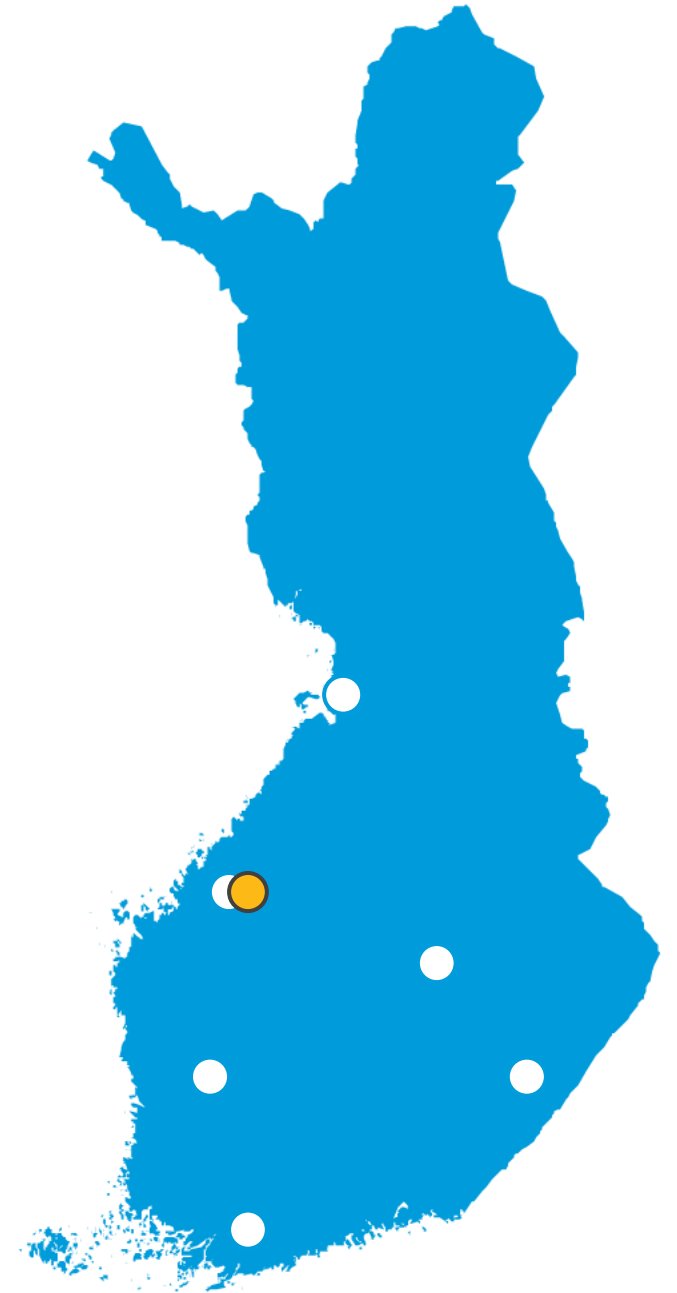
Palveluntuottajat

Silmu, Verso- ja Oras-kurssit

Kela|Fpa

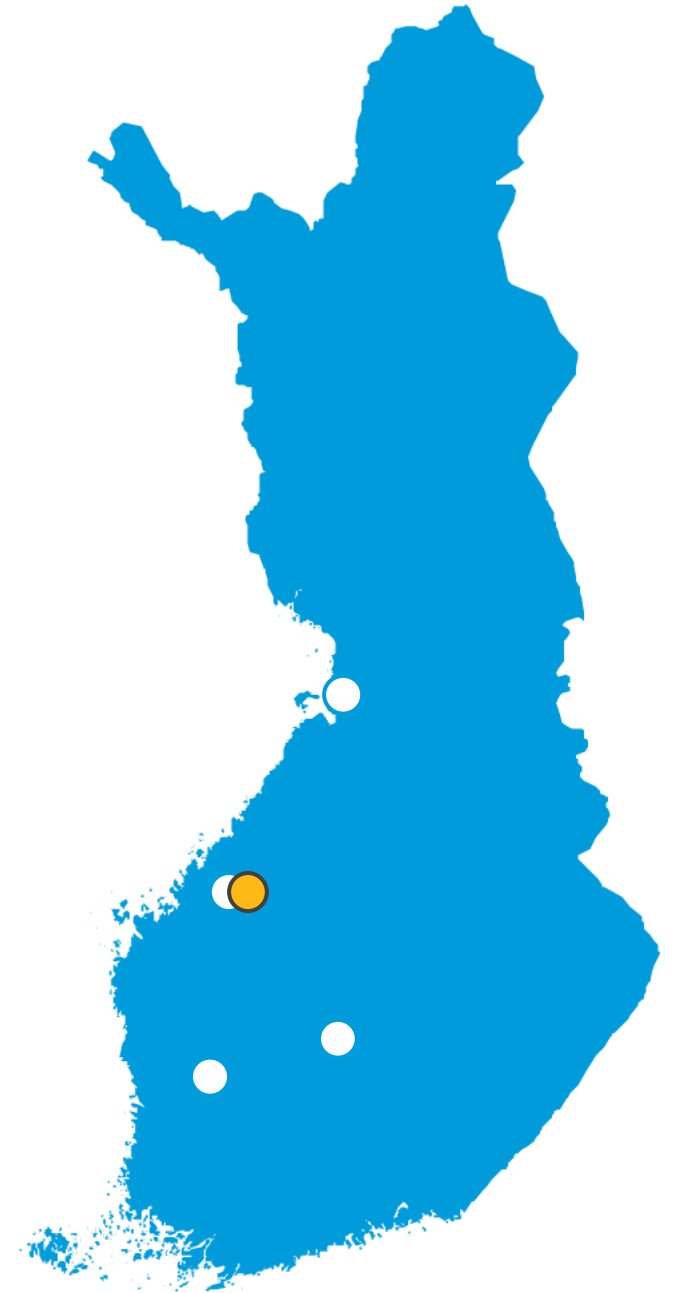
Silmu-kurssien toteutus

- 80 suomenkielistä kurssia vuodessa
- 4 ruotsinkielistä kurssia vuodessa
- 6 palveluntuottajaa
- Toteutuspaikkakunnat:
 - Karjalohja
 - Ylihärmä
 - Kankaanpää
 - Siilinjärvi
 - Punkaharju
 - Oulu

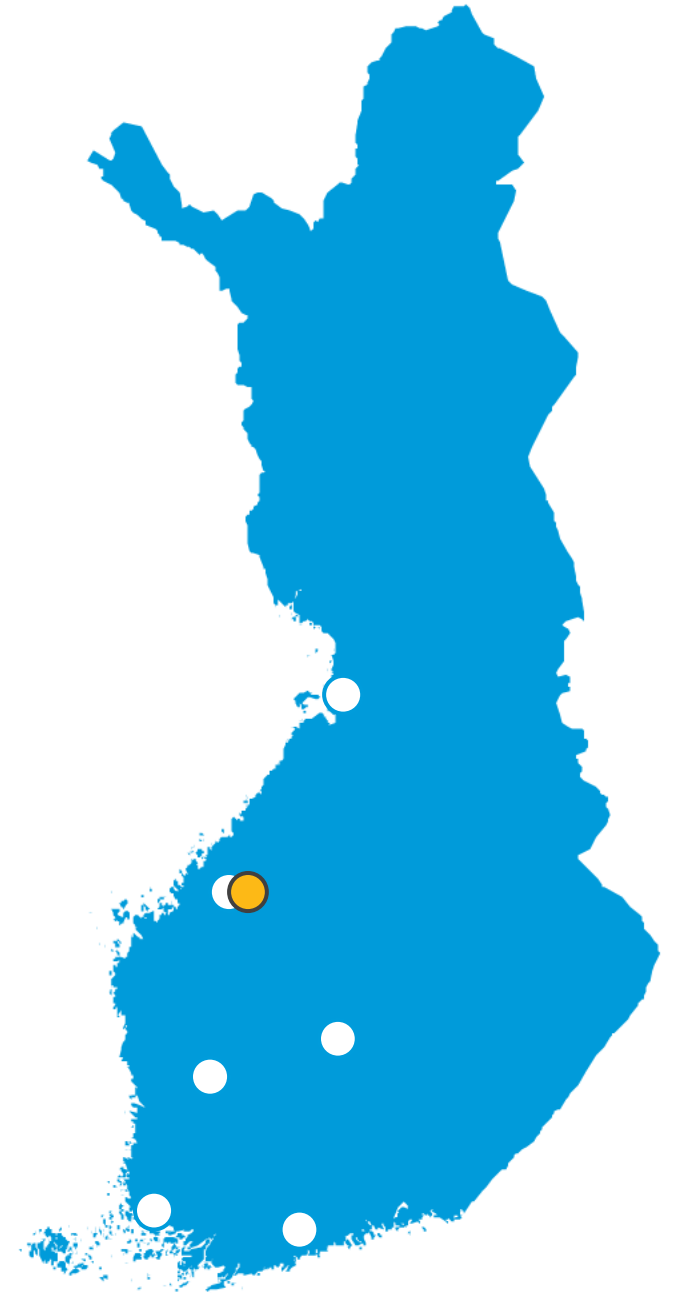
Verso-kurssien toteutus

- 18 suomenkielistä kurssia vuodessa
- 1 ruotsinkielistä kurssia vuodessa
- 5 palveluntuottajaa
- Toteutuspaikkakunnat:
 - Oulu
 - Ylihärmä
 - Laukaa
 - Kankaanpää

Oras-kurssien toteutus

- 54 suomenkielistä kurssia vuodessa
- 3 ruotsinkielistä kurssia vuodessa
- 7 palveluntuottajaa
- Toteutuspaikkakunnat:
 - Espoo
 - Laukaa
 - Turku
 - Oulu
 - Kankaanpää
 - Ylihärmä

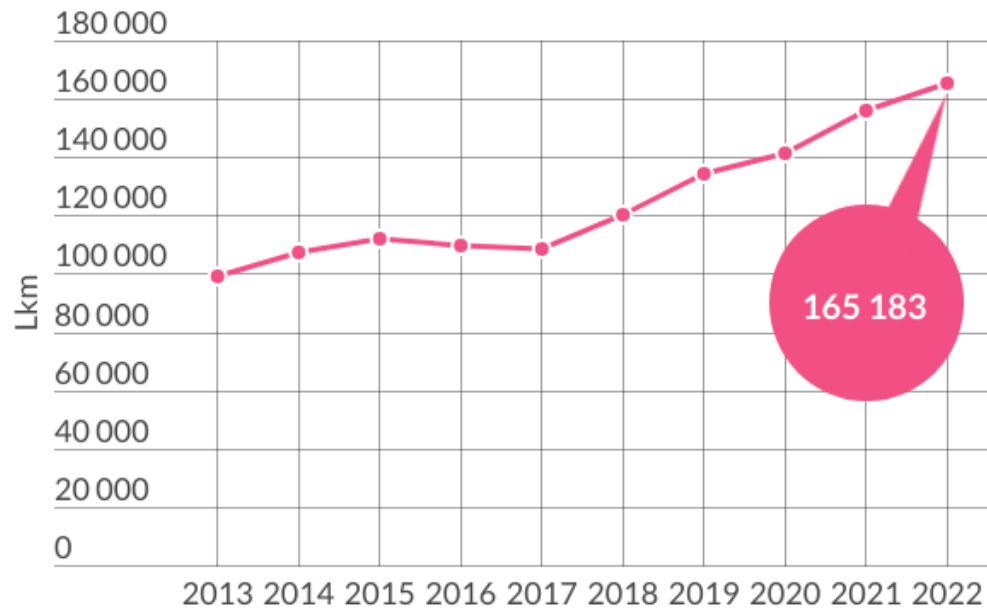
Kelan järjestämä työikäisten kuntoutus 2022

Kela|Fpa

Kuntoutuksen asiakkaat vuonna 2022

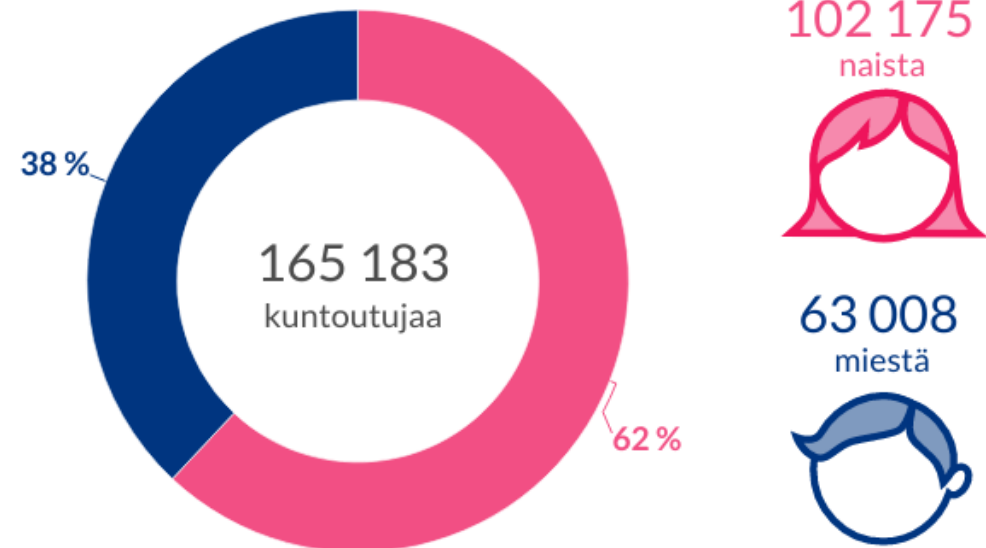
Asiakkaiden määrä on kasvanut lähes 70 % vuosina 2013–2022

Kuntoutusasiakkaat 2013–2022

Suurin osa kuntoutusasiakkaista on naisia

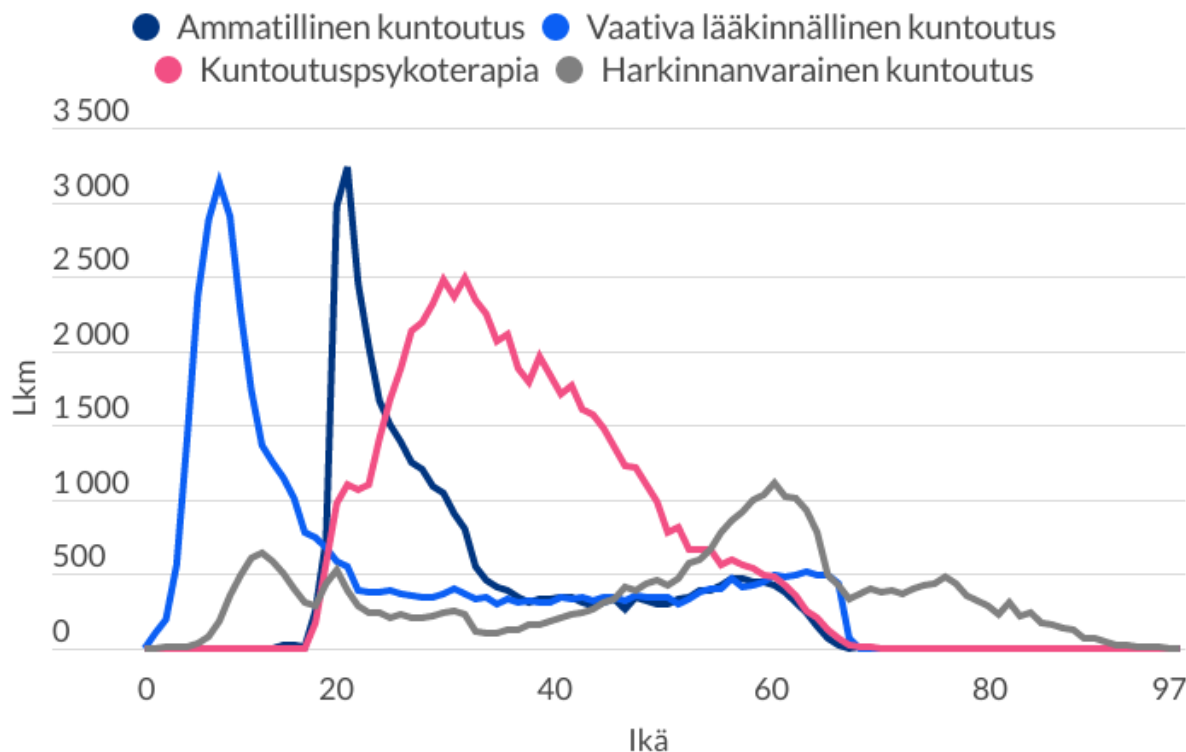
Kuntoutusasiakkaat sukupuolen mukaan

Kuntoutuksen asiakkaat vuonna 2022

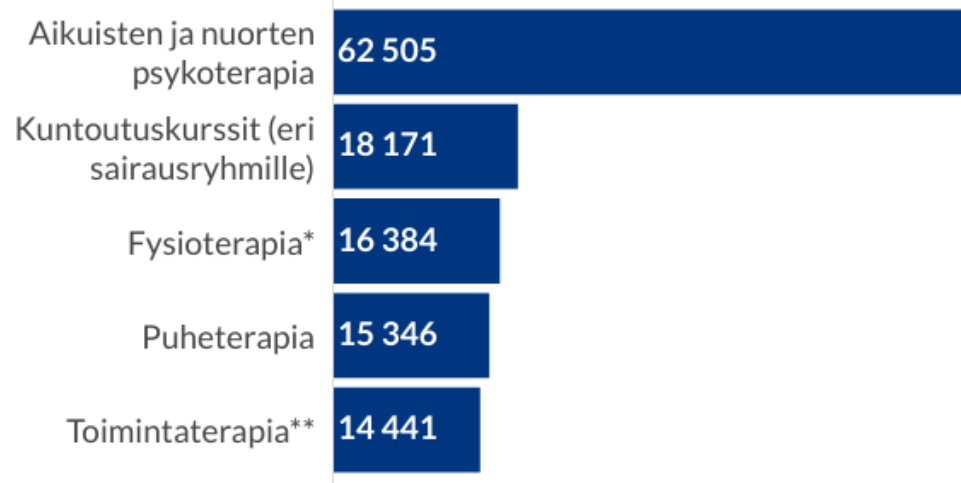
Kuntoutuksen tarve on erilaista eri ikäryhmissä

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

Top 5 kuntoutuspalvelut

Viisi yleisintä kuntoutuspalvelua asiakasmäärän mukaan

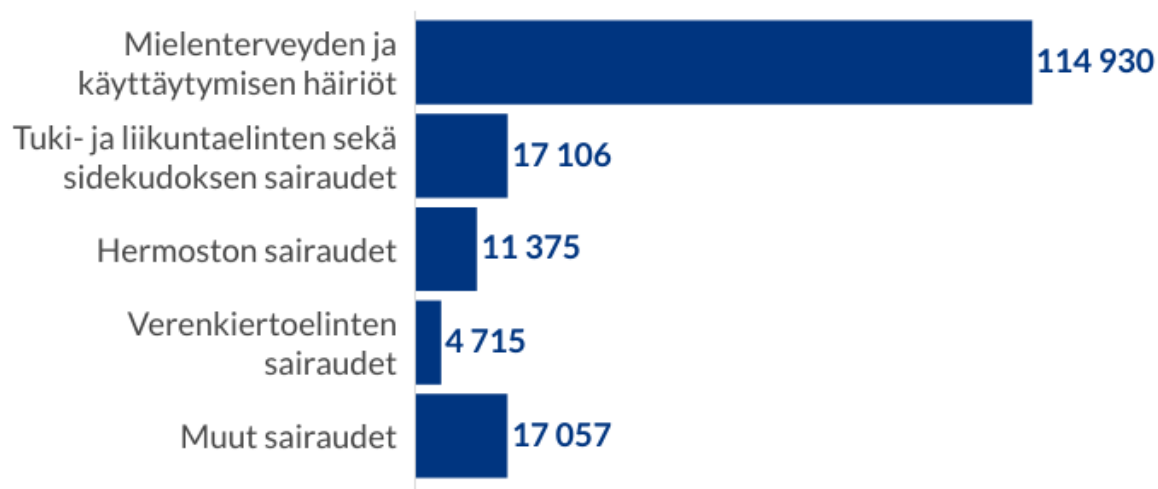
*Sisältää lasten ja nuorten fysioterapian

**Sisältää lasten ja nuorten toimintaterapian

Kuntoutuksen asiakkaat vuonna 2022

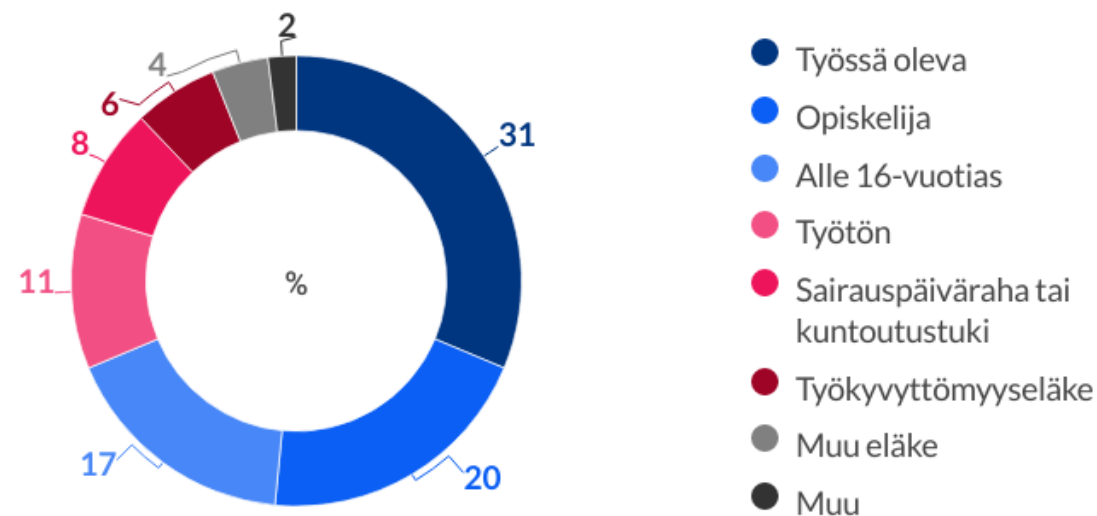
Kuntoutus kohdistuu asiakkaisiin, joiden sairaus aiheuttaa todennäköisimmin työkyvyttömyyttä

Kuntoutusasiakkaat sairauspääryhmän mukaan

Puolet kuntoutusasiakkaista on työssä olevia tai opiskelijoita

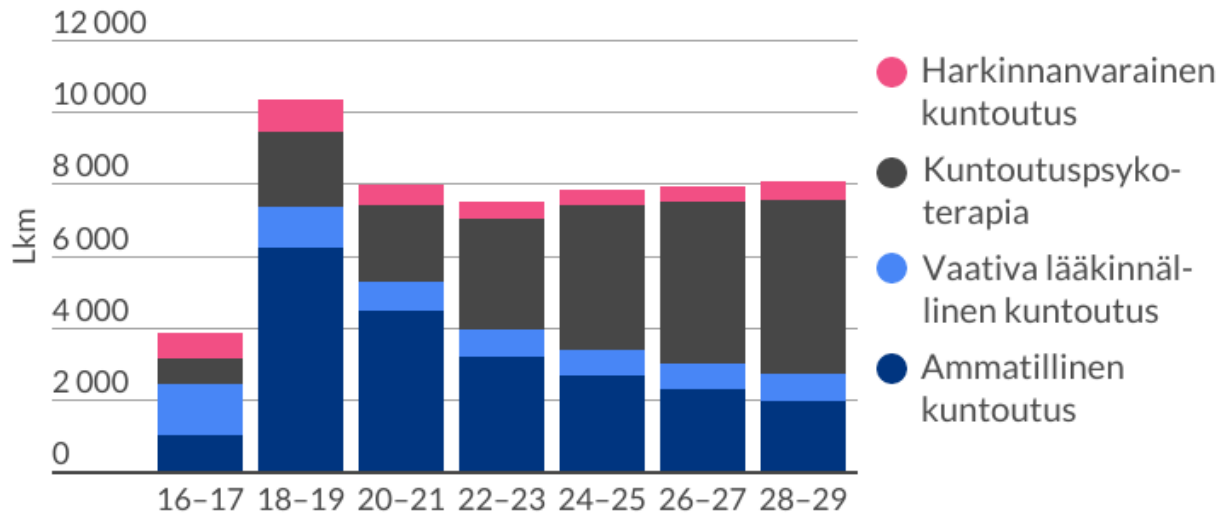
Kuntoutusasiakkaiden tilanne ennen kuntoutuksen alkua

Nuorten (16–29-vuotiaiden) kuntoutus vuonna 2022

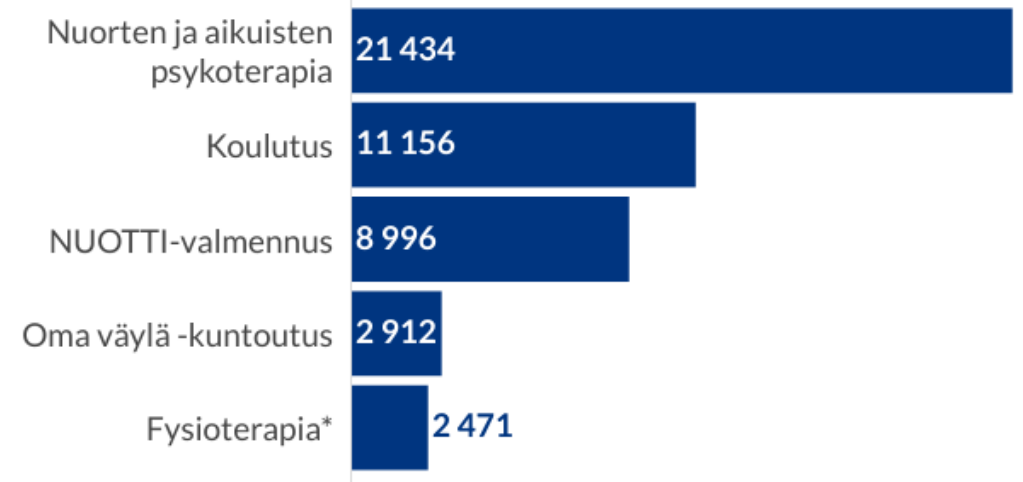
Kuntoutus on pääosin ammatillista kuntoutusta ja kuntoutuspsykoterapiaa

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

Top 5 kuntoutuspalvelut

Viisi yleisintä kuntoutuspalvelua asiakasmäärän mukaan

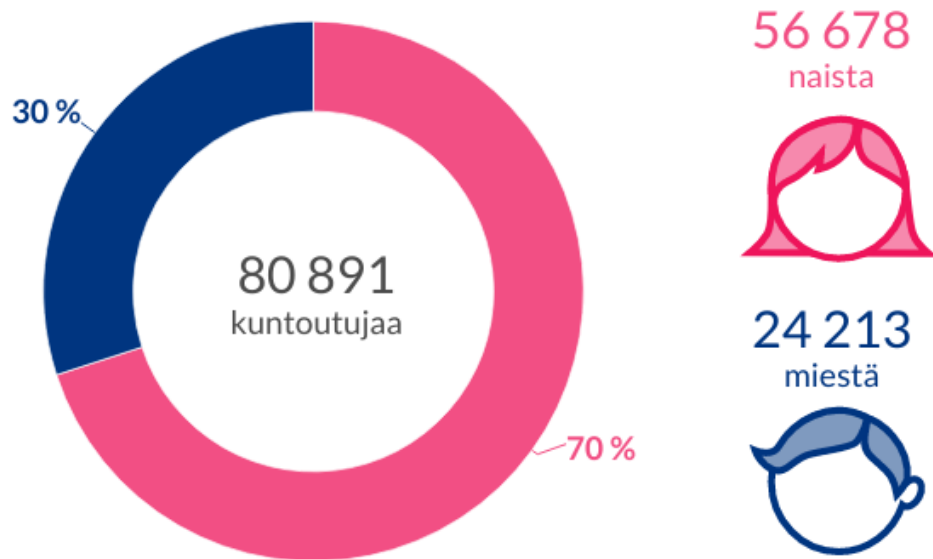

*Sisältää lasten ja nuorten fysioterapian

Työikäisten (30–64-vuotiaiden) kuntoutus vuonna 2022

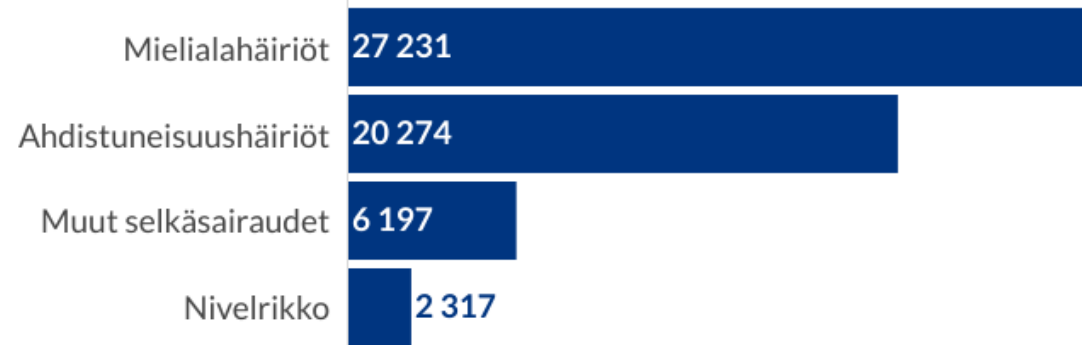
Suurin osa 30–64-vuotiaista kuntoutusasiakkaista on naisia

Kuntoutusasiakkaat sukupuolen mukaan

Yleisimpiä ovat tuki- ja liikuntaelinten sairaudet sekä mielenterveyden häiriöt

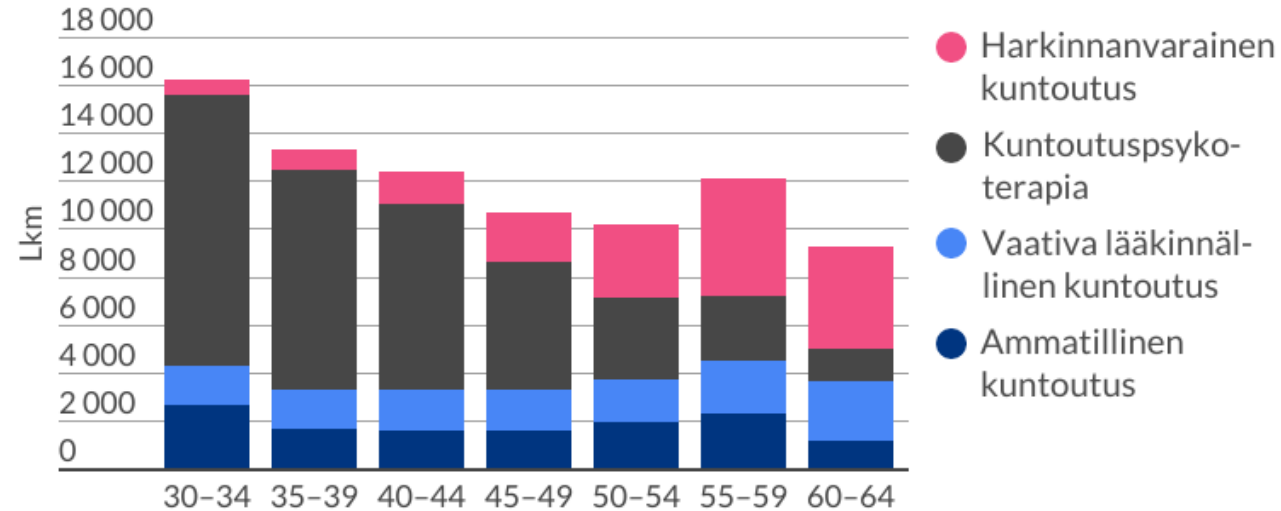
Neljä yleisintä sairausryhmää asiakasmäärän mukaan

Työikäisten (30–64-vuotiaiden) kuntoutus vuonna 2022

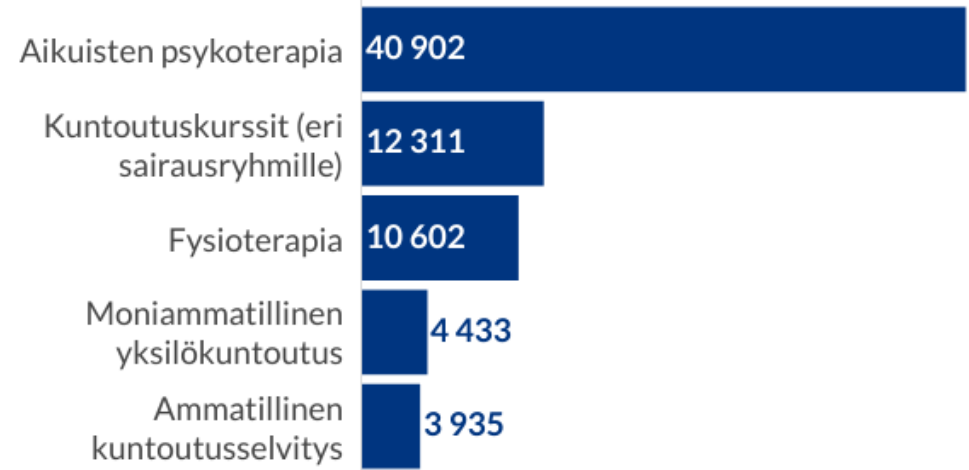
Yli puolet saa joko kuntoutuspsykoterapiaa tai harkinnanvaraista kuntoutusta

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

Top 5 kuntoutuspalvelut

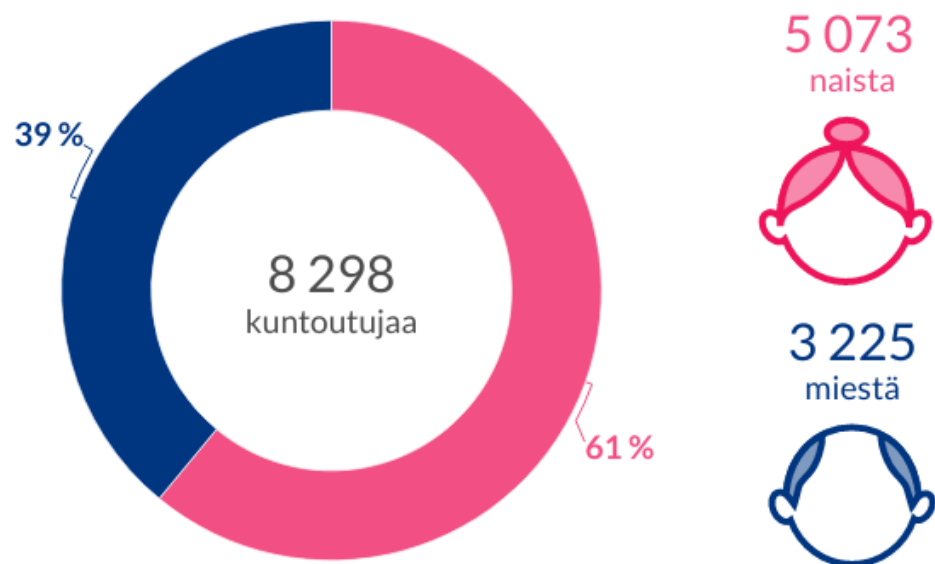
Viisi yleisintä kuntoutuspalvelua asiakasmäärän mukaan

Ikääntyneiden (yli 64-vuotiaiden) kuntoutus vuonna 2022

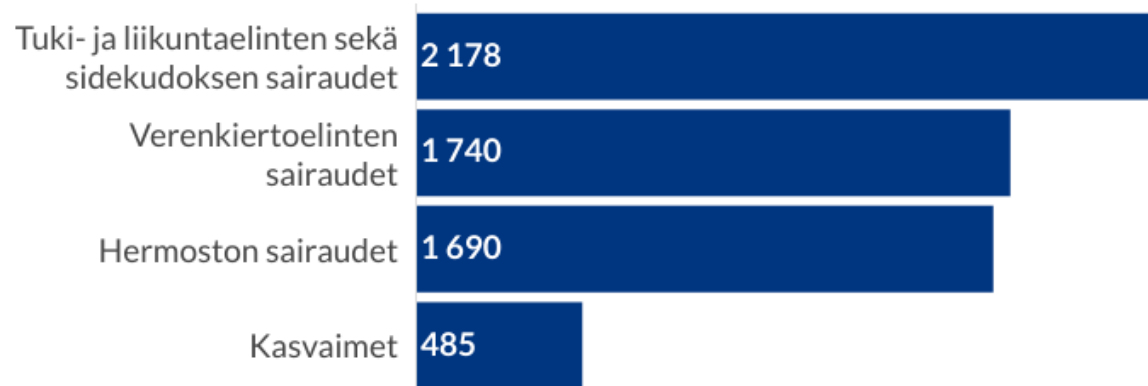
Suurin osa yli 64-vuotiaista
kuntoutusasiakkaista on naisia

Kuntoutusasiakkaat sukupuolen mukaan

Yli 64-vuotiailla asiakkailla on erilaisia
toimintakykyä rajoittavia sairauksia

Neljä yleisintä sairausryhmää asiakasmäärän mukaan

Kelan järjestämät mielenterveyskurssit tilastojen valossa

Kela|Fpa

Aikuisten mielenterveyskurssien toteuma 2021-9/2023

	v. 2021 Toteutunut/ suunniteltu kurssimäärä	v. 2021 Toteutunut asiakas-määrä	v. 2021 kato- prosentti	v. 2022 Toteutunut/ suunniteltu kurssimäärä	v. 2022 Toteutunut asiakasmäärä	v. 2022 kato- prosentti	1-9/2023 Toteutunut/su- unniteltu kurssimäärä	1-9/2023 kato- prosentti
Oras	39/54	359	34 %	55/57	518	9 %	39/39	2 %
Silmu	79/99	721	28 %	78/84	742	12 %	57/57	6 %
Verso	18/21	156	27 %	24/27	193	29 %	14/19	36 %

Ajankohtaista

Kela|Fpa[®]

Ajankohtaista

- Vuoden 2024 kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit näkyvät nyt Kelan verkkosivulla [Kuntoutuskurssihaussa](https://kela.fi/kuntoutuskurssit) (kela.fi)
- Kuntoutuksen palveluntuottajien koulutustilaisuus 25.1.2024 klo 9.30-15:30.
 - Tilaisuuden teemoja ovat mm. hallitusohjelman vaikutukset Kelan kuntoutukseen sekä kuntoutuksen laatu, kehittäminen sekä uudistaminen.
 - Tarkemmat tiedot ohjelmasta ja ilmoittautumisesta marras - joulukuussa 2023.
- Harkinnanvaraisen yksilökuntoutuksen rekisteröityminen alkaa 2.1.2024
 - **Aikuiset:** neurologiset sairaudet (suomi/ruotsi), tule-, reuma- ja yleissairaudet (suomi/ruotsi), kuulovammat (suomi), näkövammat (suomi), kuulonäkövammat (suomi)
 - **Lapset ja nuoret:** neurologiset sairaudet ja yleissairaudet (suomi), kuulovammat (suomi), näkövammat (suomi).

Akvaariokeskustelu

Kela|Fpa[®]

Kooste edellisestä keskustelusta (13.9.2022)

- Kuntoutuksen oikea-aikaisuus mietityttää
 - Tasalaatuisuutta toivotaan päätöksenteossa asiakkaan voinnin arvioinnissa
 - Lähettävillä tahoilla erilaisia kriteereitä milloin lähetetään kuntoutukseen, tiedotus edellytyksistä tärkeää
 - Kuntoutuksen hakemisesta voi kulua tovi kuntoutuksen alkuun, jolloin asiakkaan tilanne voi muuttua
 - Vaihtoehtoisten palveluiden selvittäminen silloin, kun asiakkaan vointi ei ole riittävä
 - Psykiatrille pääsy todella vaikeaa, este monelle asialle (dg, lääkitys, keskusteluapu)
 - Kelan kuntoutuspsykoterapiaa luullaan esteeksi kursseille pääsemiseksi
 - Jos asiakkaan vointi mietityttää, puhelu viranomaislinjalle.
- Oras- ja Silmu-kurssien rajapinta
 - Milloin asiakas ohjataan Orakseen ja milloin Silmuun? Silmussa runsaasti työuupuneita
 - Joidenkin asiakkaiden on helpompi osallistua työuupuneiden Orakseen kuin masentuneiden Silmuun
 - Kuntoutustarve voi olla ilmeinen, mutta asiakas ei halua dg:ta

- Vertaistuki korostuu
 - Erilaiset asiakkaat ovat rikkaus, nuoret asiakkaat kaipaavat toisia nuoria mukaan
- Kuntoutuksen toteutus
 - Paljon toivetta yhden hengen huoneesta, asiakkaat voivat jättää tulematta jos huone pitää jakaa
 - Läheisten määrä Silmu-kursseissa vähäinen, kuntoutusvuorokausien lisääminen voisi auttaa läheisiä sitoutumaan

Kooste palautteista

- Kelan kuntoutuspalveluista tuli 171 palautetta vuonna 2022
 - Selvitykseen 55
 - Kursseja koskevia palautteita 69
 - 9/2023 42 palautetta
- Mielenterveyskursseja koskevien asiakaspalautteiden määrä
- Asiakaspalautteiden sisältö
 - Henkilöstö
 - osaaminen ja ammattitaito
 - käyttäytyminen
 - reagointi
 - Majoitustilat
 - **sisäilmaongelma**
 - Kuntoutusohjelman sisältö
 - Sisältö ei vastaa odotuksia
 - Ruoka ja ravitsemus
 - Tiedottaminen

Asiakaspalautteet -akvaariokeskustelu

- 3 osallistujaa avaa omat mikrofonit ja keskustelee keskenään siitä, mitä ajatuksia heillä on mielenterveyskursseihin liittyvästä asiakaspalauteprosessista.
- Muut osallistujat eivät osallistu itse keskusteluun vaan heidän tehtävänä on kuunnella keskustelua ja kommentoida chat-kenttään keskustelussa esille nousevia asioita.
- Apukysymyksiä keskustelun tueksi:
 - Millainen asiakaspalauteprosessi yrityksessänne on?
 - Millaista palautetta saatte mielenterveyskurssille osallistuneilta asiakkailtanne?
 - Miten hyödynnätte asiakkailtanne saamaanne palautetta?
 - Jokeri-kysymys: Jos olette asioineet Kelan kanssa asiakaspalautteen johdosta, miten prosessi toimi? Risuja vai ruusuja?

Keskustelun kesto on 7-10 minuuttia.

Kysymyksiä

Kela|Fpa[®]

- Silmu-kursseilla asiakkaan läheinen voi osallistua kuntoutukseen yhden päivän. Kurssijärjestelmässä läheisen kuntoutus on ilmoitettu ilman majoitusta toteutettavaksi. Tämä herättää hämmennystä, avokuntoutuksena toteutus siten, että läheinen vain kävisi päivän kuntoutuslaitoksessa on harvoin mahdollista.
- Korvataanko läheisen yöpyminen kuntoutuskustannuksena vai tuleeeko hakea yöpymiskorvausta sairaanhoitokustannuksena, jos edellisenä iltana joutuu kuntoutuslaitokseen saapumaan. (Myös asiakkaan läheinen voi osallistua osan aikaa kuntoutukseen yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaan (ja läheisen) kuntoutus toteutetaan kuntoutuslaitoksessa avokuntoutuksena tai laituskuntoutuksena.
 - Vastaus: Yöpymiskorvaus haetaan sairaanhoitokustannuksena, jos läheinen joutuu saapumaan kuntoutuslaitokseen edellisenä iltana.

- Oras-kurssilla oleva asiakas jää eläkkeelle kesken kuntoutuksen. Saako tällaisessa tilanteessa jatkaa kurssin loppuun asti, kun kurssi on kohdennettu työelämässä oleville?
 - Vastaus: Asiakas saa jatkaa kurssin loppuun saakka.

Kiitos

Kela|Fpa